

het gevaar, dat ze voortaan als „Independentist” zouden zijn gedoodverfd.

Waar „Credo” nu de bezwaarden tegen het bovengenoemde kerkrecht uitdaagt, om „uit de Schrift en haar beginselen te bewijzen, dat het dwaalt”, daar willen wij den handschoen opnemen, en, al zal het misschien voor sommigen afgezaagd zijn, het pleit voeren voor het heilige beginsel, dat in 'gedrang is: de zelfstandigheid der plaatselijke kerk.

J. S. POST.

Een trilogie voltooid.

G. Mulder: Tjalling's Jubeljaar. — J. H. Kok, N. V. te Kampen.

Er zouden vele voorbeelden op te sommen zijn van boeken in meer deelen, die een geleidelijken afgang vertoonen. Na een eerste, zeer goed deel, volgen één of meer minder goede; de spanning raakt er uit, de hoofdpersoon verliest aan waarde. Dat zal vooral het geval zijn bij die boeken, waarin het leven van den hoofdpersoon beschreven wordt van de kindsheid af.

Dat ook het omgekeerde kan gebeuren, en de opeenvolgende deelen een climax vertoonen, bewijst de trilogie van Mulder, waarvan ik het slotdeel verreweg het beste vind.

Hoewel elk der deelen een op zichzelf staand geheel vormt en dus afzonderlijk kan gelezen worden, verdient het de voorkeur, de deelen als een groot geheel te beschouwen en ze alle drie achtereenvolgens te lezen.

„Deining” beschreef Tjalling's kinderjaren en de verliefdheid op de rijke boerendochter His, „Tjalling wil wat anders” het vruchteloze verzet van Tjalling tegen het bestaan van boerenknecht en het huwelijk met de arm geworden His, het derde deel „Tjalling's jubeljaar” geeft het herstel van His in haar ouden stand en de opklimning van Tjalling van knecht tot boer.

Zonder nu bepaald een sociale roman te zijn, behandelt het werk een sociale verhouding, de kritiek daarop en een oplossing. Dadelijk moge ik den nadruk leggen op „een” oplossing, niet de oplossing, want ongetwijfeld zal niet ieder den gegeven afloop als eenig mogelijke en onvermijdelijk beschouwen. Het lijkt zelfs fantastisch, dat een rijke, gierige boer zijn geheele bezit weggeeft en een arbeider, dien hij in boerenknecht als minder soort mensch ziet, tot boer, dus tot gelijke maakt. En toch is er niets ongeloofwaardigs in de uitwerking van het gegeven, maar komt hier een gezond idealisme voor den dag, omdat het rust op een christelijke realiteit. Als christenen leven in het vooruitzicht op Gods jubeljaar, dan kan niet alleen, maar dan moet gebeuren wat boer Nanne doet. Dan zal niet elke willekeurige boer aan elken willekeurigen arbeider zijn boerderij geven — God vraagt herstel, geen omkeering — maar dan moet de gierige Nanne zóó volkomen met zijn mammon-god breken, dan moet zijn eigenwaarde zóó diep doorgaan onder het juk van Gods absoluten eisch, dat Nanne niet anders zal kunnen en ook niet anders zal doen — want God is sterker dan de boer.

Met groot talent heeft Mulder dit psychologisch uitgewerkt. Hij moet door en door kennen de verhoudingen op een Friese boerderij, den eigenaardig intiem en toch zoo van standsgevoel doordrongen omgang van boer en arbeider. Van de kennismaking af, als de gierigaard door den loozen marktkramer wordt gedwongen iets te koopen, tot het einde toe, als de christen zijn have gaat weggeven, is het karakter prachtig volgehouden. Mulder geeft een m.i. zeer goeden kijk op het boerenleven, doordat zijn personen geen typen, maar levende wezens zijn.

Bijzonder goed is beschreven de visite, die zoo hopeloos mislukt scheen, waardoor de breuk tusschen Nanne en Tjalling onvermijdelijk werd, maar die toch voor beiden het begin werd van een toenadering. Maar welk een weg moet een vast karakter als van boer Nanne nog gaan, voor het zich onvoorwaardelijk weet te bukken! Welk een ommekeer moet er niet plaats vinden in den eigenzinnigen Tjalling, voor hij gaat buigen voor den boer!

Mulder heeft het zich niet gemakkelijk gemaakt, noch met zijn probleem, noch met zijn uitwerking, maar hij is volkomen geslaagd in zijn opzet. Geen schalm ontbreekt aan de keten, het proces ontwikkelt zich in beiden juist naar eigen aard; de beide polen die elkander afstootten zoolang ze met de zelfde eigenwaarde geladen zijn, trekken naar elkander heen, als het christelijk bewustzijn het standsverschil overwint.

Beide partijen hebben steun, ten goede, van voortreffelijke vrouwen — zoowel de boerin, als His, de boerendochter die zich niet schaamt arbeidersvrouw te zijn, als het moet, zijn in denken, zeggen en doen uitmuntend geteekend. Reeds eerder heeft Mulder getoond, dat het beschrijven van vrouwen-karakters hem goed afgaat. Beiden passen ze zoo goed bij hun mannen, dat het gezinsleven

zich harmonieus kan ontwikkelen. En toch ligt het er nergens te dik op. Geen oogenblik komt de gedachte bij den lezer op, dat hier iets mooier is gemaakt, of bijgewerkt. Het geheele boek doet zuiver aan, alles ontwikkelt zich logisch, rustig, eenvoudig en waar.

Een groote vooruitgang is de houding van den schrijver zelf. In het eerste en tweede deel ontmoet men hem teikens in het verhaal, uitleggend of aandikkend. Men is telkens geneigd hem te verzoeken toch rustig op de titelbladzijde te blijven staan en de menschen kalm hun gang te laten gaan. In het derde deel houdt hij zich veel meer afzijdig, slechts zelden gluiert hij even om den hoek van een bladzijde, om zich dan tevreden terug te trekken. De ontwikkeling wordt daardoor objectiever, de gesprekken ongedwongener, de humor veel en veel rijker. Want in dit slotdeel weet de schrijver personen en omstandigheden dikwijls volkomen ongedwongen, zoo te doen samen treffen, dat de humor naar voren breekt en echt geestige momenten getroffen worden. Zoo heel vaak wordt een der personen in het volksboek een flauwe grappenmaker of wordt hij zoo gechargeerd voorgesteld, dat men er onmogelijk om kan lachen. Mulder heeft zich er volkomen vrij van weten te houden, verschillende scènes bij hem zijn echt leuk, en tevens typeerend, zoodat ze niet alleen ontspanning geven, maar tegelijkertijd een karakter accentueeren. Alleen het „hersteld-verband-achtige” van Siebe had ongestoord achterwege kunnen blijven.

Het derde deel hernieuwt de kennismaking met de meeste personen uit de vorige deelen, en al die menschen zijn rijper geworden. De nieuwe figuren waarmee we kennismaken, staan dadelijk op het peil van dit boek. Jocke Zeldenrust, een boer geworden arbeider, is het meest geschikt, den boer Nanne en den arbeider Tjalling bij elkander te brengen; als christen wordt hij voor Nanne van groote betekenis. En tevens is hij het levend bewijs, dat het probleem in het boek niet fantastisch is. Want Jocke, de overtuigde christen-boer, geeft zijn land niet aan Siebe, zijn arbeider — dat zou dwaasheid geweest zijn; maar zijn gedrag brengt den boer-christen Nanne tot zijn bevrijdende daad, die bovendien nog volkomen reël is, daar His een nicht is van het kinderloze echtpaar Nanne.

Het derde deel van de trilogie is de kroon op het werk. Mulder heeft zich hier opnieuw getoond een voortreffelijk schrijver van gezond christelijke verhalen. Zijn boek behoort tot de zeer goede volkslectuur, niet in de kleinere beteekenis, die „men” daar wel aan hecht, maar in den goeden zin van het woord, omdat het een eerlijke, ongekunstelde, idealistische, maar toch volkomen reële voorstelling geeft van een strijd en de overwinning van het christelijk beginsel in ons volksleven.

Mulder heeft hier tot dusver zijn hoogste punt bereikt, maar de stijging zal nog wel niet opgehouden zijn. Wij kunnen nog veel goeds van hem verwachten.

Gron.

H. S.

BRIEF UIT AMERIKA

Algemeene Synodes.

Het is weer de tijd van algemeene Synodes. Ze worden hier meestal jaarlijks gehouden. Ik wil ditmaal van vier zulke Synodes iets vertellen. Ze zijn alle van Presbyterianische kerken.

De eerste is van de „United Presbyterian Church of North America”, gewoonlijk de U. P. kerk genoemd. Deze kerk wordt dikwijls als nog bijzonder rechtzinnig beschouwd. Toch heeft ze reeds in 1925 een nieuwe belijdenis aangenomen. In het debat over deze nieuwe belijdenis sprak men veel over den Heiligen Geest, die ons steeds dieper inzicht in de waarheid geeft. Onder deze „voorlichting des Geestes” heeft men de scherpe hoekjes van het Calvinisme der Westminsterse belijdenis terdege neergefeld. Men wil de Westminsterse belijdenis vasthouden, maar een nieuwe „confessional statement” er aan toevoegen. In de praktijk is hiermee de Westminsterse belijdenis van de baan.

De algemeene Synode van de United Presbyterian vergaderde dit jaar op 25 Mei te Cleveland. Aan The United Presbyterian ontleen ik een paar bijzonderheden.

Er was een „Committee on Reform” benoemd. Het rapport van deze commissie werd aangenomen. Het rapport beveelt geheelonthouding aan. Dus heeft de Synode zich officieel als voor geheelonthouding uitgesproken.

Een tweede zaak van belang was de verhouding der kerk tot de „Federal Council of Churches of Christ in America”. Er was een voorstel ter tafel dat de kerk zich van de „Council” zou onttrekken. Bij de stemming bleek dat 71 voor en 121 tegen het voorstel waren. Dus blijft de kerk de door en door moderne „Council” steunen.

Moedgevend is dus deze Synode niet. Men gaat

op het ingeslagen pad door; dat pad leidt steeds verder van de oude gereformeerde waarheid af.

De tweede Synode waarvan ik iets wil verhalen is die van „The Presbyterian Church in the United States”. Deze wordt doorgaans de Zuidelijke kerk genoemd. De Synode dezer kerk vergaderde op 19 Mei, te Meridian, Mississippi. Aan de Presbyterian of the South en aan de Christian Observer ontleen ik ditmaal de feiten.

Het meest beteekenende zijn hier wel de veranderingen in de Westminsterse symbolen, die voorgesteld en aangenomen zijn.

Het is niet doenlijk dit in detail te bespreken. We noemen slechts het voornaamste. Dit voornaamste betreft ongetwijfeld de zaak der uitverkiezing. Zoolks men weet staat de leer der uitverkiezing in hoofdstuk drie der Westminsterse belijdenis scherp geformuleerd.

In het derde onderdeel van dit hoofdstuk spreekt de belijdenis van de uitverkiezing tot het eeuwig leven en ook van de uitverkiezing tot den eeuwig dood. In het vierde onderdeel wordt hieraan toegevoegd, dat het getal der uitverkorenen zeker is zoodat het niet vermeerderd of verminderd kan worden.

Deze twee secties van de belijdenis zullen nu moeten verdwijnen. Althans, de Synode van dit jaar heeft alzo besloten. Het besluit der Synode wordt nu naar de verschillende „Presbyteries” gestuurd. Als drie-vierden van de „Presbyteries” dit besluit goedkeuren, komt het over een jaar weer ter Synode. Het besluit dat dan wordt genomen is finaal.

De „leiding des Geestes” schijnt weer het scherpgeformuleerde Calvinisme te verschuiven.

De „Federal Council” kwam ook hier ter tafel. De Zuidelijke kerk is lid van de „Council” geweest, maar heeft zich enige jaren geleden onttrokken. Verleden jaar kwam de zaak weer naar voren. Toen wilden 38 Presbyteries van nieuws betrekkingen aangaan met de „Council”, maar 48 Presbyteries waren daar tegen. De Synode van dit jaar heeft besloten om buiten de „Council” te blijven.

De Synode der „Presbyterian Church in the United States of America”, gewoonlijk de Noordelijke kerk genoemd, vergaderde op 26 Mei te Philadelphia. Ik kon dus eenige zittingen bijwonen. Het was de 150ste Synode der kerk.

Gedurende de eerste zitting werd het Avondmaal bediend, mede door „Auburn Affirmationists”, die door en door modern zijn. Daarna kwam de verkiezing van het moderamen. Vier namen werden op de nominatie geplaatst voor „moderator”. En van deze vier was er een „Affirmationist”. In niet één van de „speeches” voor de verschillende „candidaten” werd echter dit feit genoemd. De „Affirmation” is in de noordelijke kerk een „dead issue”. Falsoenlijke menschen spreken er niet meer van.

Dr Charles W. Welch, van Louisville, werd met de tweede stemming verkozen. Er waren 868 stemmen. McKelvey had 96; Freeman, de Affirmationist, 178; Van Nuys, schijnbaar het meest rechtzinnig, 8; en Welch 585.

De verhandelingen der Synode stonden wel in het teken van „church union”. De „moderator” werd verkozen, omdat hij sterk voor vereeniging met andere kerken was. Er was een verzoek ter tafel van de Protestantisch Episcopale kerk om onderhandelingen te openen, die op vereeniging aansturen. Met groote meerderheid van stemmen heeft de Synode zich voor vereeniging met de Episcopale kerk uitgesproken. Er waren, naar ik meen, maar drie stemmen tegen. Er zullen nog wel moeilijkheden opduiken, maar de eerste stap naar vereeniging met een Episcopale kerk is nu genomen.

Dr John A. Mackay, president van Princeton Seminary, en Dr J. Ross Stevenson, emeritus-president van Princeton, spelen beide een leidende rol in de vereenigingsbeweging.

Gedurende de laatste zitting der Synode werd het rapport van de „Standing Committee on Theological Seminaries” gelezen en aangenomen. De „trustees” van Princeton Seminary hadden den naam van Dr Homrighausen als professor te Princeton voorgedragen. Dr Homrighausen is liberaal-Barthiaansch. De „League of Faith” onder leiding van Drs Craig en Macartney, hadden tegen zijn bevestiging geprotesteerd. De bovengenoemde commissie had van dit protest notitie genomen. Schijnbaar wilde deze commissie Dr Homrighausen niet met algemeene stemmen voor bevestiging aanbevelen. Toen hebben de „trustees” van Princeton den naam van Dr Homrighausen maar teruggetrokken. Ik ontleen dit aan een mondeling rapport van Dr Craig.

De „League of Faith” meent schijnbaar, dat ze met deze terughouding van Dr Homrighausen bevestiging een heele victorie heeft behaald. Het betekent echter weinig. De groote stroom der kerk gaat met overstelpende vaart naar het modernisme heen. Om zoo nu en dan eens tegen een enkele actie te protesteeren helpt al heel weinig.

De Synode der „Presbyterian Church of America” vergaderde op 1 Juni te Quarryville, Pa.

Prof. R. B. Ongeveer z. aanwezig. duates” van

De vergadering van de vorige „lijsten” en G. zijn verleden konden nu opbouwende onderen aan gewerkt aan commissie weer prote.

De inwer voortgang, is er door 60 gemeen

De kracht en geloofsw

De drie ik van spra

formeerde God doet

werk door slerven nie

der genade

De Syn

Wij hebbl

dat Ds I. v

node der

als zoodani

verlegenwo

Afscheiding

nerale Syn

dentie te g

poging ged

zooals we

tief resulta

Van erwa

eersten scr

als Dr G. K

de Kerken

langrijk w

achtste i

indertijd n

Colorado t

pen was in

zet was go

echter ver

versterkte

kerkelijken

groep kwa

kanten vo

Als vie

in de „rac

wij dien te

dicht acht

den voorzi

doelen Ds

te Patersor

blijkt op d

voordijds

zendinge

Nigeria, in

En Hopj

ad leidt steeds
vaarheid af.

s wil verhalen
ch in the Uni-
de Zuidelijke
rk vergaderde
Aan de Pres-
n de Chris-
taal de feiten.
r wel de ver-
symbolen, die

te bespreken.
iste. Dit voor-
ak der uitver-
leer der uit-
estminstersche

ofdstuk spreekt
tot het eeuwig
tot den eeuwi-
wordt hieraan
koren zeker
rminderd kan

enis zullen nu
ynode van dit
ait der Synode
esbyteries" ge-
esbyteries" dit
een jaar weer
vordt genomen

eer het scherp-
tuiven.

hier ter tafel.
„Council” ge-
n geleden ont-
aak weer naar
van nieuws be-
neil”, maar 48
Synode van dit
„Council” te

Church in the
lijk de Noorde-
26 Mei te Phila-
bifwonen. Het

het Avondmaal
nationists”, die
kwam de ver-
namen werden
noderator”. En
ionist”. In niet
chillende „can-
md. De „Affir-
„dead issue”,
niet meer van
ville, werd met
varen 868 stem-
de Affirmatio-
t meest rech-

stonden wel in
de „moderator”
oor vereeniging
en verzoek ter
alsche kerk om
op vereeniging
t van stemmen
niging met de
Er waren, naar
Er zullen nog
de eerste stap
aalsche kerk is

van Princeton
son, emeritus-
de een leidende

er Synode werd
nitte on Theo-
ingenomen. De
y hadden den
offessor te Prin-
tsen is liberaal-
” onder leiding
lden tegen zijn
genoemde com-
enomen. Schijn-
nighausen niet
estiging aanbe-
van Princeton
maar terugge-
ndeling rapport

nijnbaar, dat ze
Homrighausen
ft behaald. Het
te stroom der
naar het moder-
eens tegen een
al heel weinig.

church of Ame-
Quarryville, Pa.

Prof. R. B. Kuiper werd tot voorzitter verkozen. Ongeveer zestig predikanten en ouderlingen waren aanwezig. De predikanten waren meestal „graduates” van Westminster Seminary.

De vergaderingen waren ditmaal heel anders dan die van vorige Synodes. Er was nu niet, zoals de vorige malen, strijd tusschen „Fundamentalisten” en Gereformeerden. De „Fundamentalisten” zijn verleden jaar heengegaan. De Gereformeerden konden nu beginnen met opbouwend werk. En dat opbouwend werk was moeilijk. Men moest van anderen aan beginnen. Een commissie had vlijtig gewerkt aan een „directory for worship”. Deze commissie is nu vergroot en zal het volgende jaar weer protesteeren.

De inwendige zending der kerk maakt goeden voortgang. Met bewonderenswaardige opoffering is er door de zendelingen gewerkt. Er zijn nu plm. 60 gemeenten en plm. 90 leeraren in de P. C. A. De kracht is nog klein maar er wordt met moed en geloofsvertrouwen gearbeid.

De drie groote Presbyteriaansche kerken waar ik van sprak zijn, officieel althans, voor de gereformeerde waarheid zoo goed als verloren. Maar God doet ook nu Zijn getuigen voortgaan. Het werk door Dr Machen begonnen, staat na zijn sterven niet stil; God werkt ook nu Zijn werk der genade door nietige en kleine menschen.

C. VAN TIL.

UIT DE BUTENLANDSCHE KERKEN

De Synode in Amerika wederom in zitting.

II.

Wij hebben reeds in ons vorig artikel bericht, dat Ds I. van Dellen wederom president der Synode der Christian Reformed Church is. Hij is als zoodanig een ervaren voorzitter. In Nederland vertegenwoordigde hij onze Kerken in 1934, ter Afscheidingherdenkingsjubilea, zoowel als ter Generale Synode der Chr. Geref. Kerk. Dat laatste leidde tot hernieuwde poging om tot correspondentie te geraken. Al reeds in 1911 was de eerste poging gedaan bij monde van schrijver dezes. En, zooals we reeds schreven, tot hertoe zonder positief resultaat.

Van ervaring gesproken — dat past óók op den eersten scriba der Synode — Ds D. Zwier. Evenals Dr G. Keizer in de Nederlandsche Gereformeerde Kerken, dient hij reeds vele malen in dat belangrijk werk. Ter Synode van 1938 is het de achtste maal dat hij dient. Zijne ouders kwamen indertijd naar ons land met ons volk dat naar Colorado toog. Wijlen Prof. Noordtzy van Kampen was in de onderneming geïnteresseerd. De opzet was goed. Het doel voortreffelijk. De kolonie echter verliep. Maar het element dat overkwam versterkte onze Kerk met flink materiaal — in kerkelijken en anderen zin. En uit de Colorado-groep kwamen enkele onzer bekwaamste predikanten voort.

Als vice-president dient een broeder, die in de „race” voor het presidentschap — indien wij dien term mogen gebruiken — den veteranen dicht achterna kwam. Op één stem na zou hij den voorzitterszetel hebben ingenomen. Wij bedoelen Ds Edward J. Tanis. Deze is geboren te Paterson, N.J. in een woning van waaruit men blik op de beroemde Hopperstraat in die stad, voortijds de plaats der woning van de bekende zendeling Johanna Veenstra, die in 1932 stierf in Nigeria, in het hartje van Afrika, in den Soedan.

En Hopperstraat was de plaats waar de wieg stond van meer dan een half dozijn andere zendelingen in ons midden geboren.

Ds Tanis, thans predikant in Chicago, diende in vroegere jaren onze eerste en oudste gemeente in Grand Rapids, en toont journalistisch talent in ons Amerikaans Kerkelijk weekblad.

Onze tweede scriba is Ds J. M. van de Kieft, die reeds vroeger diende als zoodanig. Hij dient als predikant in Ds Tanis' geboorteplaats. Zijn vader was predikant in onze Kerk, jaren aanee, o.a. in de stad Pella, de nederzetting in Iowa, in 1847 gesticht door H. P. Scholte.

Ons moderamen bestaat uit broeders die allen, vroeger of later, gradueerden aan onze Theologische School te Grand Rapids — een institutie, die van 1876 dateert en tegenwoordig beter bekend is als Calvin College en Calvin Seminary.

Dit College onderwijst in allerlei vakken, noodig om tot ons Seminarie te worden toegelaten. En levert voorbereidend onderwijs om op onze Staats-universiteiten verder te worden opgeleid voor advocaat, doctor, enz.

Gedurende 1936-'37 liep het getal College-studenten terug tot 380. In het verlopen jaar werd het vierhonderdtal bereikt.

Onder die studenten zijn er heel wat — betrekkelijk wijze gesproken — afkomstig uit kringen buiten onze Christian Reformed Church. Meest Protestanten. Doch ook een paar Roomschen. Wat een bewijs levert van de achtung ook buiten onze kringen voor ons „Calvin College”. Natuurlijk

brengt zulk een element wel problemen mede. Want niet allen, die dit element vormen, deelen van huis uit in onze Calvinistische levensbeschouwing.

Terzelfder tijd geeft het gelegenheid om te trachten een zoutend zout te zijn. „Op hoop van zegen” — zooals onze Vadersen het uitdrukten.

Er zijn twintig professoren aan het College verbonden, benevens eene dame die wat we noemen „dean of women” is, op de vrouwelijke studenten toezicht houdend, en in enkele vakken onderwijs gevend.

Hoofd van ons College is Dr R. Stob, een zoon onzes lands. President van ons Seminarie is Prof. L. Berkhof, in Nederland geboren, hier opgeleid, aan onze school en o.a. aan Princeton Seminary, dat destijds nog het onderwijs genoot van Hodge en Vos, en anderen. Onlangs kwam Prof. Berkhofs Dogmatiek op loffelijke wijze ter sprake in de „Quarterly Register” der Pan-Presbyterische Alliantie.

Een der zes professoren, aan Calvin Seminary verbonden, is Dr M. J. Wyngaarden, die onlangs de onderscheiding genoot om Dr Henry Hoopers te vervangen aan Western Seminary te Holland, Michigan, toen de dood dezen waardigen man afloste van zijn post als hoogleraar in de Oud-Testamentische vakken. Dat Dr Wyngaarden als zoodanig gekozen werd, is iets, dat hem persoonlijk eert. Terzelfder tijd teekent het de vriendschappelijke verhouding tusschen onze twee kerkelijke groepen. Want, waar Calvin Seminary en -College behoren tot de Christian Reformed Church, is Western Seminary de westelijke opleidingsschool der Dutch Reformed, of zooals deze Kerk officieel heet: Reformed Church in America. En in verband met de laatstgenoemde inrichting, of liever, omgekeerd, staat Hope College, sedert 1866 gevestigd te Holland, Michigan. Stichter daarvan is Van Raalte, de medestrijder van den reeds genoemden H. P. Scholte, den stichter der kolonie van Pella, in 'thartje van den staat Iowa. In Pella is ook een College, genaamd Central, alsmede behorend tot bovengenoemde Reformed Church, evenals een zoogenaamd North-western „Junior College” te Orange City ook in Iowa. Dicht bij die plaats, n.l. in het stedeke Hull, is eene dergelijke inrichting, uitgaande van de Chr. Reformed Church.

Zooals men ziet, is ons volk nog steeds optrekend in „twee heiren”. Wat in sommige opzichten een voordeel is.

Sprak onze Leider, Dr A. Kuiper, in zijne dagen niet van separaat marcheeren?

Ja, hij sprak óók van vereenigd slag leveren. Maar — dat is het nadeel — daartoe zijn wij in Amerika nog niet gekomen. Mochten b.v. Hope en Calvin eens met elkaar co-opereren, dat zou ons een stap dichter brengen tot het nog steeds wenkend ideaal: een „Calvin University”. Maar wij persoonlijk zullen het wel niet beleven dat zulk eene inrichting — een heusche Universiteit — hier onder ons wordt geopend. Tenzij dat er een heele kentering komt. Zou de nood der tijden ons moeten samendrijven? Dat zou echter toch niet nobel zijn! 't Beginsel behoort ons te drijven. 't Beginsel dat we óók op het gebied van 't Hooger Onderwijs den Naam en de Souvereiniteit des Heeren uitroepen en verwerkelijken.

Dit stichten van een Calvin University blijkt wel noodig te zijn om het erfstuk der Vadersen, ons Calvinisme, in ons land te perpetueeren. En om er veld voor te winnen.

Terwijl onze twee Seminaries vooral mannen verder moeten opleiden om niet alleen de Oude Waarheid te handhaven, maar ook om tegen de afwijkende gevoelens en valsche leer te strijden. Reeds in 1930 wees men op de „nieuwere stroomingen en daarmee gepaard gaande dwalingen van onzen tijd”. Destijds noemde men een viertal verschijnselen. Het zal het „Reformatie”-publiek wellicht interesseeren te vernemen, hoe die „verschijnselen” in Amerika worden waargenomen. We lezen aldus:

„Ten eerste is te noemen het Modernisme, dat binnen de historische Protestantische kerkengroepen in ons land nog steeds veld wint, en dat de historische Christelijke belijdenis ondermijnt niet alleen met zijn Schriftecritiek, maar ook met zijn evolutionistische en humanistische reconstructie van zulke fundamentele leerstukken, als die van God en mensch, zonde en verzoening, heiligmaking en Koninkrijk Gods.

Ten andere behoort gewezen te worden op de veelvuldige sekten, die, hoewel ze zich veelszins op de Heilige Schrift beroepen, nochtans vele fundamentele stukken van het Christendom loslaten, zooals b.v. het Russellisme, het Mormonisme, en Christian Science.

Ten derde dient hier nota genomen te worden van onderscheidene godsdienstige groepen of stroomingen van onzen tijd, die een min of meer syncretistisch karakter dragen en in sommige gevallen sporen vertoonen van den invloed van Oostersche godsdiensten, en die tevens de valsche religieuze eenheidsbeweging van onzen tijd voeden; hier toe behooren o.a. de Theosophie, de Vrijmetselarij, en de Society for Ethical Culture.

Ten vierde zijn er ook onderscheiden dwalingen,

die niet zoozeer beperkt zijn tot de één of andere kerkengroep of sekte, maar die in mindere of meerdere mate in onderscheiden kerkengroepen of sekten gangbaar zijn. Hier kunnen het Baptisme met zijne verwerping van de Gereformeerde verbondsbeschouwing, het Sabbatisme, het radikale Premillennialisme, en de Geloofs-genezing als voorbeelden dienen.

Hoewel het hedendaagsch verschijnsel van de vermenigvuldiging der sekten geenszins beperkt is tot Amerika, staat ons land toch niet ten onrechte bekend als bij uitstekendheid het land der sekten. Het feit, dat wij ons door Gods voorzienig bestel geplaatst zien in zulk een omgeving, doet voor ons de vraag naar de wenschelijkheid of noodzakelijkheid van den uitbouw onzer belijdenis bijzonder klemmen.

Gelijk de Vadersen de Waarheid gehandhaafd en ontwikkeld hebben tegenover de dwalingen van hun tijd, zoo rust op ons als hun geestelijke nazaten de taak en roeping, om de Waarheid tegenover de nieuwere dwalingen verder toe te passen en breder uit te werken.”

Welk eene taak! Welk eene heerlijke roeping! Dat we ook in Noord-Amerika daar meer voor voelen en meer aan doen!

Tot later,

HENRY BEETS.

Grand Rapids, 10 Juni 1938.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Mijnheer de Redacteur,

In Persschouw in Uw nr van 24 Juni j.l., citeert U iets uit een Open Brief, dien de heer J. J. R. Schmal in „Woord en Geest” geplaatst heeft. Gij zet daarboven: „Tegen de Chr. Vakbeweging”, en terecht. Uit het verband blijkt, dat dit speciaal tegen de Chr. Patroons-Vakbeweging bedoeld is. En hij verzet er zich dan tegen, dat „afzonderlijke Chr. Vakorganisatie, niet slechts hier en nu, doch altijd en overal geëischt wordt, en noemt dien eisch dan „typisch neo-calvinistisch”.

Wat men in Assen op kerkelijk terrein, tot weerszin van den schrijver, al gedaan had, n.l. „menschelijke opvattingen en redeneeringen, verabsoluteren tot goddelijke ordinanties”, doen die neo-calvinisten nu zoodaar ook op het terrein der vakbeweging! En al waren de Christelijke organisaties van werknemers daar reeds al vanaf 1903 aan toe, de schrijver verwondert er zich blijkbaar over, dat die in 1936 óók nog waren voor Chr. Patroons-Vakorganisatie!

Wat deze Open Brief ons weer leert? Dat het maar goed is, dat die „verabsoluteerde” eisch maar luider en luider gaat klinken, zooveel te beter komen de heele en halve vrienden wel openbaar.

Toch zou ik een vraag willen doen, t.w. of hij, die de Goddelijke ordinanties naar „menschelijke opvattingen en redeneeringen” relateert en halveert, groter autoriteit is, en dus meer gevolgd moet worden?

't Zal niet gaan.

Hoogachtend,

H. BOUWMESTER.

Rotterdam, 5 Juli 1938.

PERSSCHOUW

Hoe een Roomsche denkt over Genesis 3.

Er bestaat een weekblad onder den titel: „L.T.B.-Blad”. Het is het officiële orgaan van den roomsch-katholieken diocesaanen Land- en Tuinbouwbond, Haarlem. In het nummer van 30 Juni 1938 lees ik o.m. het volgende:

De vraag is maar: is 'n mensch goêd of is ie niê goêd.

Ik zat daarover eens heel gezellig te kibbelen met 'n Dominee, en om die vraag te beantwoorden, begon ie warempel bij het bekende appelen- en perenrelletje in 't Paradijs!

En nou deugt de mensch niet, zei ie, vanwege de erfzonde.

Als de mensch niet zoo slecht was, zou er niet zooveel armoede, ellende en misdaad zijn.

Het was zoo eenvoudig als 't ei van Columbus! Nou heb ik nergens groter hekel aan, dan aan theologische dispuuten en als mijn Autoriteit in Vaticaanstad gesproken heeft, is 't op dat punt voor mij afgeloopen uit!

Ik zuchtte daarom alleen maar goed hoorbaar, zooals 'n mensch zuchten kan als ie voor 'n hope-loos geval zit.

De mensch is goêd, zei ik heel gedecideerd, (hooge uitzonderingen daargelaten) maar alleen zwak.

Die zwakke mensch, die van goeden wil is, moet men verlossen van het kwade om hem heen. De kwade levensomstandigheden maken het hem onmogelijk het goede te doen wat hij zoo graag zou willen.

De voorbeelden liggen voor het grijpen.

De levensomstandigheden, die strijd om het bestaan, de moordende concurrentie, die alle naastenliefde doodt, daar ligt het kwaad.

En dat alles noemt men: economische orde!

En als die goedwillende mensch zucht en tobt over de zorg en ellende voor zijn gezin, dan krijgt hij geleerde economische beschouwingen, waaruit dan moet blijken dat het niet anders kan.